

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul X — Nr. 286

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 4 august 1998

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECRETE			
271. — Decret privind înființarea Consulatului General al României la Chicago, Statele Unite ale Americii ...	1	Decizia nr. 98 din 9 iulie 1998 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 330 ⁴ teza a doua din Codul de procedură civilă.....	3-4
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 97 din 9 iulie 1998 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 18 din Legea nr. 87/1994 pentru combaterea evaziunii fiscale....	2-3	Decizia nr. 112 din 14 iulie 1998 referitoare la excepția de neconstituționalitate a art. 146 și 149 din Codul de procedură penală	4-7
ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
		48. — Ordonanță privind majorarea capitalului social al societăților comerciale bancare la care statul este acționar majoritar.....	7-8

DECRETE

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

privind înființarea Consulatului General al României la Chicago, Statele Unite ale Americii

În temeiul art. 91 alin. (2) din Constituția României și al Legii nr. 37/1991 privind înființarea, desființarea și schimbarea rangului misiunilor diplomatice și oficiilor consulare,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Art. 1. — Se înființează Consulatul General al României la Chicago, Statele Unite ale Americii, cu un număr de 5 posturi.

Art. 2. — Schema pentru serviciul extern al Ministerului Afacerilor Externe se modifică în mod corespunzător.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
EMIL CONSTANTINESCU

În temeiul art. 99 alin. (2) din
Constituția României, contrasemnăm
acest decret.

PRIM-MINISTRU
RADU VASILE

București, 13 iulie 1998.
Nr. 271.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 97**

din 9 iulie 1998

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 18 din Legea nr. 87/1994 pentru combaterea evaziunii fiscale

Ioan Muraru — președinte
 Costică Bulai — judecător
 Nicolae Popa — judecător
 Lucian Stângu — judecător
 Florin Bucur Vasilescu — judecător
 Romul Petru Vonica — judecător
 Paula C. Pantea — procuror
 Doina Suliman — magistrat-asistent

Pe rol, pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 18 din Legea nr. 87/1994 pentru combaterea evaziunii fiscale, ridicată de Societatea Comercială „Kappa Servexim” — S.R.L. București în Dosarul nr. 1.434/1997 al Curții de Apel București — Secția contencios administrativ.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 30 iunie 1998 și au fost consemnate în încheierea din aceeași dată, când, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 9 iulie 1998.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Curtea de Apel București — Secția contencios administrativ, prin Încheierea din 4 februarie 1998, pronunțată în Dosarul nr. 1.434/1997, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a art. 18 din Legea nr. 87/1994 pentru combaterea evaziunii fiscale, ridicată de Societatea Comercială „Kappa Servexim” — S.R.L. București.

În motivarea excepției se susține că dispozițiile atacate contravin prevederilor art. 41 alin. (7) și (8) din Constituție, deoarece se încalcă „presumpția de licitate a dobândirii averii”, afectându-se astfel proprietatea persoanei contribuabile.

Exprimându-și opinia, instanța de judecată apreciază că excepția este întemeiată, pentru aceleași argumente invocate de Societatea Comercială „Kappa Servexim” — S.R.L. București în susținerea excepției de neconstituționalitate.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, au fost solicitate punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția este neîntemeiată, deoarece în speță nu este vorba de „confiscare”, care ar aduce atingere art. 41 alin. (7) și (8) din Constituție, ci de o penalizare fiscală, care se aplică ca sancțiune distinctă pentru descurajarea evaziunii fiscale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților, concluziile procurorului, precum și dispozițiile art. 18 din Legea nr. 87/1994, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, republicată, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost legal sesizată.

Prin art. 25 din Ordonanța Guvernului nr. 3/1992 privind taxa pe valoarea adăugată, republicată, se instituie obligația plătitorilor de taxă să achite taxa pe valoarea adăugată, până la data de 25 a lunii următoare, prin virament, cec sau numerar, la organul fiscal competent sau la băncile comerciale, după caz.

Conform art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 3/1992 privind taxa pe valoarea adăugată, republicată, taxa pe valoarea adăugată este un impozit indirect, care se stabilește asupra operațiunilor privind transferul proprietății bunurilor, precum și asupra celor privind prestările de servicii. Valoarea adăugată, în sensul ordonanței, este echivalentă cu diferența dintre vânzările și cumpărările în cadrul aceluiași stadiu al circuitului economic, ea aplicându-se asupra tranzacțiilor fiecărui stadiu al circuitului economic și constituind un venit al statului.

Prin urmare, taxa pe valoarea adăugată nu este un impozit stabilit pe averea, pe posesiunile ori pe venitul unui contribuabil, ci un impozit indirect asupra vânzării bunurilor ori prestării serviciilor, deci un impozit asupra consumului, care, în final, este suportat de consumator, deoarece se adaugă la costul produsului sau al serviciului pe care este aplicat.

În conformitate cu art. 36 din aceeași ordonanță, nerespectarea acestor prevederi de către plătitorii de taxă pe valoarea adăugată se sancționează conform Legii nr. 87/1994 pentru combaterea evaziunii fiscale.

În cap. III din Legea nr. 87/1994, art. 17 stabilește contravențiile și sancțiunile pentru aceste contravenții.

Art. 18 din Legea nr. 87/1994 adaugă și obligația plătitorilor de taxe, care au încălcat dispozițiile fiscale, de a vărsa, pe lângă impozitele, taxele și contribuțiile stabilite de organul de control, neachitate, o sumă egală cu diferențele de impozite, taxe și contribuții stabilite de organul de control, iar în cazul în care contribuabilul a săvârșit o nouă contravenție în termen de un an, organul de control va dispune vărsarea, pe lângă diferențele de impozite, taxe și contribuții stabilite potrivit legii, a unei sume egale cu dublul diferențelor constatate, echivalând, prin efecte, cu o confiscare.

Această măsură este contrară dispozițiilor art. 41 alin. (8) din Constituție, potrivit cărora pot fi confiscate, în condițiile legii, numai bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni sau contravenții.

Suma la care se referă art. 18 din Legea nr. 87/1994, egală cu diferențele de impozite, taxe și contribuții stabilite de organul de control sau dublul acestora, nu se încadrează în nici una dintre categoriile de bunuri la care se referă art. 41 alin. (8) din Constituție. Obligația la care se referă nu constituie penalități, deoarece regimul acestora este stabilit în art. 34 din Ordonanța Guvernului nr. 3/1992, republicată. Potrivit acestui text din ordonanță, „pentru neplata integrală a unei diferențe din taxa pe valoarea adăugată în termenul stabilit, cota majorării de întârziere aplicată este cea prevăzută în legislația referitoare la calculul și la plata sumei datorate pentru neachitarea la termen a impozitelor și taxelor”.

Suma prevăzută la art. 18 din Legea nr. 87/1994 nu constituie nici despăgubire, deoarece despăgubirile se

includ în majorări și se plătesc o dată cu diferențele pe impozite, taxe sau contribuții, pe bază de tarif legal. Această sumă face parte deci din bunurile dobândite de contribuabil în afara activității contravenționale.

Potrivit dispozițiilor art. 41 alin. (7) din Constituție, caracterul licit al dobândirii bunurilor se prezumă, iar averea dobândită licit nu poate fi confiscată.

Așa fiind, textul art. 18 din Legea nr. 87/1994, prin care se dispune vărsarea de către contribuabil către stat, pe lângă impozitele, taxele și contribuțiile neachitate, a unei sume egale sau duble, după caz, cu/față de diferențele de impozite, taxe și contribuții, stabilite de organele de control, cu titlu de sancțiune, dar care nu constituie nici infracțiune, nici contravenție, încalcă alin. (8) coroborat cu alin. (7) ale art. 41 din Constituție.

În aceste condiții, excepția de neconstituționalitate invocată este întemeiată.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate invocată de Societatea Comercială „Kappa Servexim” — S.R.L. București în Dosarul nr. 1.434/1997 al Curții de Apel București — Secția contencios administrativ și constată că dispozițiile art. 18 din Legea nr. 87/1994 pentru combaterea evaziunii fiscale sunt neconstituționale.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 9 iulie 1998.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 98 din 9 iulie 1998

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 330⁴ teza a doua din Codul de procedură civilă

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent

Pe rol, pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 330⁴ teza a doua din Codul de procedură civilă, ridicată de reprezentantul Ministerului Public

în Dosarul nr. 3.358/1996 al Curții Supreme de Justiție — Secția civilă.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 30 iunie 1998 și au fost consemnate în încheierea din aceeași dată, când, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 9 iulie 1998.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Curtea Supremă de Justiție — Secția civilă, prin Încheierea din 20 februarie 1998, pronunțată în Dosarul nr. 3.358/1996, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 330⁴ teza a doua din Codul de procedură civilă, ridicată de reprezentantul Ministerului Public.

În motivarea excepției se susține că dispozițiile legale atacate contravin prevederilor constituționale ale art. 128 referitoare la „Folosirea căilor de atac” și ale art. 130 cu privire la „Rolul Ministerului Public”.

Exprimându-și opinia, instanța supremă de judecată apreciază că excepția invocată nu este întemeiată.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, s-au solicitat punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția este neîntemeiată.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților, concluziile procurorului, precum și dispozițiile art. 330⁴ teza a doua din Codul de procedură civilă, rapor-

tate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, republicată, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze excepția, fiind legal sesizată.

Dispozițiile legale atacate au mai fost supuse controlului de constituționalitate, Curtea, prin numeroase decizii ca: Decizia nr. 73 din 4 iunie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 255 din 22 octombrie 1996, definitivă prin Decizia nr. 96 din 24 septembrie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 251 din 17 octombrie 1996, precum și deciziile nr. 67 și nr. 68 din 16 aprilie 1998, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 195 din 26 mai 1998, pronunțându-se în sensul că sunt constituționale.

Faptul că partea interesată poate cere continuarea judecării recursului în anulare, pe care procurorul general l-a retras, nu contravine prevederilor art. 128 și 130 din Constituție, nefiind o problemă de constituționalitate, ci una legislativă, care nu poate fi cenzurată de justiția constituțională.

Întrucât motivele invocate prin excepția de față nu sunt de natură să ducă la o reconsiderare a practicii Curții, urmează ca aceasta să fie respinsă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 330⁴ teza a doua din Codul de procedură civilă, ridicată de reprezentantul Ministerul Public în Dosarul nr. 3.358/1996 al Curții Supreme de Justiție — Secția civilă.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 9 iulie 1998.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 112

din 14 iulie 1998

referitoare la excepția de neconstituționalitate a art. 146 și 149 din Codul de procedură penală

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Ioan Griga	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent

Pe rol, pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 146 și 149 din Codul de procedură penală, invocată de Chiață Marian în Dosarul nr. 136/1998 al Curții Militare de Apel.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 9 iulie 1998, în prezența părților și a reprezentantului Ministerului Public, și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 14 iulie 1998.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 19 mai 1998, pronunțată în Dosarul nr. 136/1998, Curtea Militară de Apel a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a art. 146 și 149 din Codul de procedură penală, invocată de Chiață Marian.

În motivarea excepției se susține că textele legale atacate sunt neconstituționale, fiind contrare prevederilor art. 23 din Constituție, întrucât procurorul poate lua măsura arestării preventive a unei persoane cu încălcarea dispoziției constituționale menționate, deoarece, potrivit art. 146 din Codul de procedură penală, nu are obligația de a-l asculta pe cel împotriva căruia ia măsura arestării preventive și, pe cale de consecință, de a-i aduce la cunoștință învinuirea în prezența unui apărător. De asemenea, se susține că din analiza art. 23 din Constituție rezultă că dreptul conferit magistratului de a lua măsura arestării preventive în cursul urmăririi penale se poate exercita o singură dată, durata prevenției fiind unică și neputând depăși 30 de zile. Rezultă că magistratul-procuror poate emite o singură ordonanță de arestare, a cărei durată poate fi de la o zi la 30 de zile, iar nu mai multe ordonanțe cuprinzând durate de arestare fracționate, totalizând 30 de zile, deoarece, în această situație, procurorul și-ar prelungi propriile măsuri procesuale, ceea ce Constituția nu permite. În speță, se susține în continuare, a fost emisă o ordonanță de arestare preventivă, în calitate de învinuit, potrivit art. 146 din Codul de procedură penală, și apoi o altă ordonanță de 25 de zile, în condițiile art. 149 din Codul de procedură penală, procurorul prelungind astfel propria măsură.

Exprimându-și opinia asupra excepției, în conformitate cu art. 23 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, republicată, instanța arată că aceasta este neîntemeiată, deoarece obligativitatea audierii făptuitorului înainte de luarea măsurii arestării preventive există, potrivit art. 150 din Codul de procedură penală, numai în cazul arestării preventive a inculpatului, deci numai după punerea în mișcare a acțiunii penale. Potrivit art. 146 alin. 1 din Codul de procedură penală, durata arestării învinuitului nu poate depăși 5 zile, iar, în conformitate cu dispozițiile art. 149 alin. 1 din același cod, durata arestării inculpatului nu poate depăși 30 de zile, afară de cazul în care aceasta este prelungită în condițiile legii. De asemenea, se susține că în cauză procurorul nu și-a prelungit nelegal propria măsură privativă de libertate dispusă în cauză, ci a emis două ordonanțe, diferite după calitatea persoanei, pentru arestarea mai întâi a învinuitului și apoi a inculpatului, fără ca durata cumulată a acestora să depășească 30 de zile, măsura fiind în concordanță cu art. 23 din Constituție.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 138/1997, s-au solicitat puncte de vedere președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În punctul de vedere al Guvernului se apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că art. 146 din Codul de procedură penală nu încalcă dispozițiile art. 23 din Constituție, deoarece acest text constituțional nu prevede obligația pentru organul judiciar care ia măsura arestării preventive a învinuitului sau a inculpatului

de a dispune arestarea numai după ce a ascultat persoana față de care se ia această măsură. Critica de neconstituționalitate a art. 146 din Codul de procedură penală, întemeiată pe inexistența unei asemenea obligații, nu poate fi admisă, deoarece aceasta privește o omisiune legislativă și, potrivit practicii jurisdicționale a Curții, controlul de constituționalitate nu poate privi omisiuni. Art. 146 din Codul de procedură penală nu încalcă nici prevederile art. 5 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât nici acest act normativ nu prevede obligația pentru organele judiciare să asculte pe învinuit sau pe inculpat înainte de a lua măsura arestării preventive. Se mai arată că arestarea învinuitului și arestarea inculpatului sunt măsuri procesuale distincte, care primesc, în mod firesc, reglementări diferite în raport cu calitatea procesuală pe care o are persoana arestată în cursul urmăririi penale. A interpreta ordonanța de arestare a inculpatului ca fiind o ordonanță de prelungire a arestării învinuitului înseamnă a adăuga la lege, atâta vreme cât în art. 155 și următoarele din Codul de procedură penală se folosește termenul de „prelungire“ numai cu privire la prelungirea de către instanță a arestării inculpatului, dispusă în faza de urmărire penală.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților, concluziile procurorului, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, republicată, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, Curtea este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate invocată.

Potrivit art. 146 din Codul de procedură penală, procurorul, dacă consideră că în interesul urmăririi penale este necesară privarea de libertate a învinuitului și sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 143 într-unul dintre cazurile enumerate la art. 148 din același cod, dispune prin ordonanță motivată arestarea învinuitului, cu obligația precizării temeiurilor care justifică luarea măsurii și fixând durata arestării, care nu poate depăși 5 zile.

Autorul excepției de neconstituționalitate consideră că acest text legal încalcă dispozițiile art. 23 din Constituție, deoarece procurorul poate lua măsura arestării preventive a unei persoane fără a o asculta și fără a-i aduce la cunoștință învinuirea în prezența unui apărător.

Instituția privării de libertate a unei persoane reprezintă un act de o extremă gravitate pentru orice cetățean. Ea nu se poate realiza decât în condiții strict reglementate de lege, pentru a se preveni orice abuzuri ce ar conduce la arbitrar și discreționar, afectând direct valorile umane ce constituie esența personalității fiecărui individ.

Potrivit art. 1 alin. (3) din Constituție, România este un stat de drept în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor și libera dezvoltare a personalității umane reprezintă valori supreme ce sunt garantate, găsindu-și consacrația în dispozițiile legii fundamentale a țării.

De aceea art. 23 din Constituție stabilește, ca un principiu de bază al ocrotirii acestor valori, că libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile, textul constituțional reglementând până la detaliu condițiile în care se poate efectua arestarea și garanțiile constituționale necesare asigurării unui cadru adecvat protejării cetățeanului împotriva unei astfel de măsuri. În același sens sunt și prevederile art. 24 din Constituție, potrivit cărora, în virtutea garanției dreptului la apărare pe tot parcursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat ales sau numit din oficiu.

La rândul lor, dispozițiile cuprinse în legea specială, aplicabile în materie — Codul de procedură penală —, sunt chemate să dea expresie acestor garanții de ordin constituțional, prin instituirea unor măsuri care să ofere mijloacele necesare concretizării acestor garanții.

Astfel, Codul de procedură penală, sub titlul „Măsurile preventive și alte măsuri procesuale“ (titlul IV — Partea generală), reglementează, la cap. I, un ansamblu de garanții procesuale distincte pentru a proteja libertatea individuală, între care: aducerea la cunoștință persoanei arestate a motivelor arestării și a celor privind învinuirea, în prezența unui avocat, precum și ascultarea inculpatului. În secțiunea I „Dispoziții generale“ din acest capitol, prin art. 137¹ alin. 1 se instituie anumite obligații pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată, care sunt în concordanță cu prevederile art. 23 alin. (5) din Constituție, stabilind că persoanei reținute sau arestate i se aduc de îndată la cunoștință motivele reținerii sau ale arestării. Învinuirea se aduce la cunoștință celui arestat, în cel mai scurt termen, în prezența unui avocat.

Aceasta înseamnă că astfel de obligații privesc, deopotrivă, atât arestarea învinuitului, cât și a inculpatului, de vreme ce, ca dispoziție generală, art. 137¹ din Codul de procedură penală nu face nici o diferențiere între cele două forme de arestare. Se constată însă că la art. 150 din cadrul secțiunii a IV-a din același cod apare o necorelare între garanțiile procesuale instituite pentru inculpat în raport cu cele reglementate pentru învinuit. Într-adevăr, dacă pentru inculpat art. 150 obligă ca măsura arestării să fie luată numai după ascultarea acestuia de către procuror, o asemenea obligație lipsește în cazul luării măsurii arestării pentru învinuit.

Or, deosebirile de natură juridică dintre cele două măsuri procesuale nu justifică nici o diferențiere de tratament între învinuit și inculpat sub aspectul garanțiilor privind libertatea persoanei, dreptul la apărare și al garanțiilor procesuale prevăzute de lege și consacrate în Constituție, cât privește obligația ascultării învinuitului de către procuror, potrivit celor de mai sus. De aceea dispozițiile art. 146 din Codul de procedură penală și măsura arestării preventive a învinuitului, pe care o reglementează, sunt constituționale numai în măsura în care prin acestea se asigură respectarea necondiționată a garanțiilor constituționale privind libertatea și drepturile fundamentale ale persoanei, în același mod atât pentru inculpat, cât și pentru învinuit.

Totodată autorul excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile legale care reglementează luarea măsurii arestării preventive sunt neconstituționale în raport cu art. 23 alin. (4) din Constituție, deoarece acestea permit procurorului ca, după ce a dispus arestarea învinuitului, să

dispună apoi arestarea aceleiași persoane în calitate de inculpat, prelungind astfel propria măsură de arestare, deși, potrivit textului constituțional menționat, prelungirea arestării se aprobă numai de instanța de judecată.

Critica de neconstituționalitate nu este întemeiată. Arestarea inculpatului, atunci când intervine după arestarea învinuitului, luată tot de procuror, nu poate fi privită ca o prelungire a acesteia, deoarece cele două măsuri sunt diferite ca natură juridică. Măsura arestării preventive a învinuitului, luată de procuror în condițiile prevăzute la art. 146 din Codul de procedură penală, are un caracter excepțional și este necesară numai atunci când termenul de 24 de ore, cât poate dura, potrivit Constituției — art. 23 alin. (3) — și legii — art. 144 alin. 1 din Codul de procedură penală —, măsura reținerii, se dovedește insuficient pentru verificarea temeiurilor legale necesare punerii în mișcare a acțiunii penale împotriva învinuitului și, eventual, pentru a se lua împotriva lui măsura arestării preventive sau, dimpotrivă, pentru a se dispune scoaterea de sub urmărire penală sau, eventual, încetarea urmăririi. Măsura arestării învinuitului nu poate depăși 5 zile și se justifică numai dacă este necesară în interesul urmăririi penale, în condițiile art. 143 și în vreunul dintre cazurile prevăzute la art. 148 din Codul de procedură penală. Luarea ei se dispune de procuror prin ordonanță motivată și este urmată de emiterea mandatului de arestare a învinuitului și nu poate fi prelungită.

Dacă la expirarea duratei arestării învinuitului se confirmă temeiurile pentru punerea în mișcare a acțiunii penale împotriva acestuia și se menține necesitatea privării sale de libertate, în condițiile legii, procurorul dispune prin ordonanță punerea în mișcare a acțiunii penale și luarea, de data aceasta, a măsurii arestării preventive a inculpatului, urmată de emiterea mandatului de arestare a acestuia. Măsura este, în concepția legiuitorului, consecința înlocuirii poziției procesuale de învinuit a făptuitorului, adică de persoana față de care se efectuează urmărirea penală, cât timp nu a fost pusă în mișcare acțiunea penală împotriva sa — art. 229 din Codul de procedură penală —, cu aceea de inculpat, adică de persoană împotriva căreia s-a pus în mișcare acțiunea penală. În ceea ce privește durata arestării inculpatului, consecutivă măsurii arestării învinuitului, ea trebuie să includă, în mod firesc, durata acesteia din urmă, ca măsură excepțională, specifică urmăririi penale în reglementarea legală în vigoare, neputând depăși însă, împreună cu aceasta, durata de 30 de zile, prevăzută la art. 23 alin. (4) din Constituție, având în vedere și faptul că, deși diferite, cele două măsuri preventive au drept consecință privarea de libertate a aceleiași persoane, indiferent de calitatea procesuală a acesteia, deci fără să distingă, așa cum face Codul de procedură penală, între arestarea învinuitului și arestarea inculpatului.

Potrivit prevederilor art. 149 din Codul de procedură penală: „Durata arestării inculpatului nu poate depăși 30 de zile, afară de cazul când ea este prelungită în condițiile legii. Termenul curge de la data emiterii mandatului, când arestarea a fost dispusă după ascultarea inculpatului, iar în cazul când arestarea a fost dispusă în lipsa inculpatului, termenul curge de la prezentarea acestuia la organul judiciar care a emis mandatul.

Când o cauză este trecută pentru continuarea urmăririi penale de la un organ de urmărire la altul, mandatul de

arestare emis anterior rămâne valabil. Durata arestării se calculează potrivit dispozițiilor alineatului precedent.

Arestarea inculpatului în cursul judecării durează până la soluționarea definitivă a cauzei, afară de cazul când instanța dispune revocarea ei."

Critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 149 alin. 1 din Codul de procedură penală este neîntemeiată, deoarece textul prevede în mod expres că durata arestării inculpatului nu poate depăși 30 de zile, fiind deci conform cu art. 23 alin. (4) din Constituție. Cât privește dispozițiile art. 149 alin. 2 din același cod, se constată că acestea nu au legătură cu cauza și, în consecință, și această critică este neîntemeiată.

Referitor la prevederile alin. 3 al aceluiași articol, se constată că, prin Decizia nr. 60 din 25 mai 1994, definitivă prin Decizia nr. 20 din 15 februarie 1995, ambele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 57 din

28 martie 1995, Curtea a statuat că aceste dispoziții sunt neconstituționale în măsura în care se interpretează în sensul că durata arestării, dispusă de instanță în cursul judecării, poate depăși 30 de zile fără a fi necesară prelungirea, în condițiile art. 23 din Constituție. Totodată, prin Decizia nr. 546 din 4 decembrie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 98 din 2 martie 1998, Curtea a constatat că, în legătură cu arestarea inculpatului în cursul judecării, prevăzută la art. 149 alin. 3 din Codul de procedură penală, se va face aplicarea directă a dispozițiilor art. 23 alin. (4) din Constituție. Astfel fiind, potrivit dispozițiilor art. 23 din Legea nr. 47/1992, excepția de neconstituționalitate privind dispozițiile art. 149 alin. 3 din Codul de procedură penală este inadmisibilă, urmând a fi respinsă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

1. Admite în parte excepția de neconstituționalitate invocată de Chiață Marian în Dosarul nr. 136/1998 al Curții Militare de Apel și constată că dispozițiile art. 146 din Codul de procedură penală sunt constituționale numai în măsura în care asigură învinutului aceleași drepturi procesuale ca și inculpatului, în temeiul garanțiilor constituționale privind libertatea individuală și siguranța persoanei, prevăzute la art. 23 și 24 din Constituție.

2. Respinge excepția de neconstituționalitate privind dispozițiile art. 149 alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală.

3. Respinge ca inadmisibilă excepția de neconstituționalitate privind dispozițiile art. 149 alin. 3 din Codul de procedură penală.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 14 iulie 1998.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ

**privind majorarea capitalului social al societăților comerciale bancare
la care statul este acționar majoritar**

În temeiul art. 107 alin. (1) și (3) din Constituția României, precum și al art. 1 pct. 6 lit. c) din Legea nr. 148/1998 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României emite următoarea ordonanță:

Art. 1. — (1) Societățile comerciale bancare cu capital majoritar de stat pot majora capitalul social cu dividendele aferente anului 1997 convenite acționarilor din profitul net, conform legii.

(2) Majorarea capitalului social la aceste societăți comerciale bancare se poate efectua și din rezervele existente în sold, constituite din influențele de curs valutar aferente aprecierii disponibilităților în valută reprezentând capitalul social în valută.

Art. 2. — (1) Majorarea capitalului social se va efectua de către societățile comerciale bancare prevăzute la art. 1 alin. (1), în termen de 30 de zile calendaristice de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe.

(2) Banca Națională a României va aviza, în termen de 15 zile lucrătoare de la data înaintării solicitării, majorarea capitalului social al băncilor cărora li se aplică prevederile prezentei ordonanțe.

p. PRIM-MINISTRU,
VALERIU STOICA

Contrasemnează:

p. Ministrul privatizării,
Victor Erös,
secretar de stat

p. Ministrul finanțelor,
Dan Radu Rușanu,
secretar de stat

p. Ministrul reformei,
președintele Consiliului pentru Reformă,
Adrian Ciocănea,
secretar de stat

Guvernatorul Băncii Naționale a României,
Mugur Isărescu

București, 3 august 1998.
Nr. 48.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 668.55.58 și 335.01.11/4028.